

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Юридичний факультет
Кафедра конституційного, міжнародного і кримінального права

СИЛАБУС

**навчальної дисципліни «Кримінальне право
(теорія кримінального правопорушення; теорія заходів кримінально-
правового характеру). Порівняльне кримінальне право»**

Кількість кредитів ЄКТС	6 кредитів ЄКТС
Період викладання	3, 4 семестри
Рівень вищої освіти	Перший
Спеціальність	293 Міжнародне право (INTERNATIONAL LAW)
Освітня програма	Міжнародне право (INTERNATIONAL LAW)
Викладач(і)	Мартинюк Олексій Володимирович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права
Профайл викладача(ів)	http://rang.donnu.edu.ua/?pg=kt&nu=118#search
Доступ до матеріалів курсу	Портал факультету Дистанційна платформа MOODLE
Контактна інформація	o.martynyuk@donnu.edu.ua

Анотація:

Навчальна дисципліна «Кримінальне право (теорія кримінального правопорушення; теорія заходів кримінально-правового характеру). Порівняльне кримінальне право» сприяє формуванню у здобувачів освіти глибоких теоретичних і практичних знань з подальшим їх використанням в своїй професійній діяльності.

Теоретичні знання і практичні уміння з кримінального права є складовою частиною професійних знань і умінь правознавця-міжнародника. Особливо важливі ці знання і уміння для юристів-міжнародників, експертів з міжнародного права, працівників органів досудового розслідування, прокуратури, суду, які безпосередньо здійснюють боротьбу із злочинністю, а також для адвокатів, нотаріусів, працівників юридичних служб тощо.

Курс дає можливість поглибленого вивчення загальних базових положень кримінального права про кримінальне правопорушення, покарання та інші кримінально-правові наслідки. Система курсу «Кримінальне право (теорія кримінального правопорушення; теорія заходів кримінально-правового характеру)» в основному визначається системою чинного кримінального законодавства (Загальна частина). До Загальної частини відносяться норми, які визначають завдання, принципи і основні інститути кримінального права.

Метою вивчення навчальної дисципліни є:

підготовка фахівця, здатного до засвоєння основних правових понять,

категорій, кримінально-правових інститутів, базою для яких є Конституція України і чинне кримінальне законодавство, виділення основних проблем науки кримінального права; вивчення сучасних тенденцій кримінально-правової політики, використання порівняльного методу для вивчення кримінально-правових систем різних держав шляхом співставлення однойменних інститутів кримінального права, їх основних принципів і категорій.

За результатами вивчення дисципліни слід очікувати такі:

- інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності, у сфері міжнародного публічного та приватного права, європейського та внутрішньодержавного права, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням правових доктрин, принципів, внутрішньодержавних та міжнародно-правових інститутів;

- спеціальні (фахові компетентності):

СК-6. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, змісту основних галузей та взаємодії його з міжнародним та європейським правом.

СК-7. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК-10. Здатність до юридичного супроводу основних видів зовнішньоекономічних операцій і міжнародної економічної взаємодії.

СК-11. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування;

- результати навчання:

РН-5. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН-6. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

РН-12. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей міжнародного і національного права, міжнародного економічного права, європейського права.

Для вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право (теорія кримінального правопорушення; теорія заходів кримінально-правового характеру). Порівняльне кримінальне право» здобувач повинен набути знання і навички з наступних навчальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право. Порівняльне конституційне право», «Римське право». Основні положення навчальної дисципліни будуть застосовуватися при вивченні наступних навчальних дисциплін: «Кримінальне право (Особлива частина)», «Кримінальний процес», «Міжнародне публічне право», «Міжнародне правосуддя».

Організація та оцінювання навчання з дисципліни «Кримінальне право (теорія кримінального правопорушення; теорія заходів кримінально-правового характеру). Порівняльне кримінальне право»

Тиждень	Тема	Форма проведення заняття	Завдання (матеріали до практичних занять, збірник задач містяться на порталі юридичного факультету у папці дисципліни)	Кількість годин аудиторних /СРС по кожній темі	Мах кількість балів за кожен тему
ПЕРШИЙ СЕМЕСТР					
Змістовний модуль 1 (30 балів) + МКР (20 балів)					
1 тиждень	Тема 1. Поняття та система кримінального права. Наука кримінального права	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: Статті 3, 9, 17, 27, 58, 61, 62 Конституції України; статті 1, 2, 4 КК України СК-06, СК-07, СК-10, СК-11, РН-5, РН-6, РН-12	4/5	6
2 тиждень	Тема 1	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 1: поняття та система кримінального права; система кримінального права у зарубіжних країнах		
3 тиждень	Тема 2-3. Закон про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі і в просторі	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 1, 2, 8, 58, 150 Конституції України; статті 1, 2, 3 11, 12, 23, 51, 65 КК України; ч. 2 ст. 9, ст. 24 КпАП України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/8	12
4 тиждень	Тема 2	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 2-3: закон про кримінальну відповідальність; чинність кримінального закону у часі та у просторі; задачі за вказівками викладача		
5 тиждень	Тема 4. Поняття кримінального правопорушення	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: Ст. 58 Конституції України; ст., ст. 1, 2, 3, 11, 12, 23, 51, 65 КК України; ч. 2 ст.9, ст. 24 КпАП України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/5	6
6 тиждень	Тема 4	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 4: поняття кримінального правопорушення; задачі за вказівками викладача		
7 тиждень	Тема 5. Кримінальна відповідальність та її	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 61, 80 Конституції України; статті 2, 49, 74, 75, 88, 89 КК України	4/5	6

	підстави		СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12		
8 тиждень	Тема 5.	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 5: кримінальна відповідальність, її підстава; задачі за вказівками викладача		
			МКР 1		20
Змістовний модуль 2 (30 балів) + СР 1 (20 балів)					
9 тиждень	Тема 6. Склад кримінального правопорушення	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ст. 62 Конституції України; статті 2, 18, 19, 23, 24 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/6	6
10 тиждень	Тема 6	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 6: склад кримінального правопорушення, ознаки складу; задачі за вказівками викладача		
11 тиждень	Тема 7. Об'єкт, предмет, потерпілий кримінального правопорушення	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ст. 1 КК України, назви розділів 1-20 Особливої частини КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/6	6
12 тиждень	Тема 7	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 7: об'єкт і предмет кримінального правопорушення; задачі за вказівками викладача		
13 тиждень	Тема 8. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 2, 4, 5, 11, 65, 67 КК України СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/7	6
14 тиждень	Теми 8	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 8: об'єктивна сторона крим. правопорушення, обов'язкові і факультативні ознаки; задачі за вказівками викладача		
15 тиждень	Тема 9. Суб'єкт кримінального правопорушення	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 18 – 22, 50, 67, 94 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/6	6
16 тиждень	Тема 9	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 9: суб'єкт крим. правопорушення, обов'язкові і факультативні ознаки; задачі за вказівками викладача		

			Представлення самостійної роботи 1 (Есе)		20
17 тиждень	Тема 10. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ст. 62 Конституції України; статті 2, 23 – 25, 67 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/6	6
	Тема 10	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 10: суб'єктивна сторона крим. правопорушення, обов'язкові і факультативні ознаки; задачі за вказівками викладача		
				Разом	100
ДРУГИЙ СЕМЕСТР					
Змістовний модуль 3 (25 балів)					
1 тиждень	Тема 11. Стадії вчинення кримінального правопорушення	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 11, 13 – 17, 45 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	3/2	3
2 тиждень	Тема 12. Співучасть у кримінальному правопорушенні	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 12, 17, ч. 2 ст. 18, 26 – 31, 67 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-6, РН-12	3/3	3
	Тема 11-12	Практичне заняття	Практичні завдання до Тем 11-12: стадії вчинення крим. прав., співучасть; задачі за вказівками викладача		
3-4 тиждень	Тема 13. Повторність, сукупність і рецидив кримінальних правопорушень	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 32 – 35, 49 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	6/2	4
	Тема 13	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 13: повторність, сукупність, рецидив крим. прав.; задачі за вказівками викладача		
5-6 тиждень	Тема 14. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: Розділ II Конституції України; статті 36 – 43-1, ч. 1 ст. 66, статті 118, 124 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	6/3	4
	Тема 14	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 14: обставини, що виключають протиправність діяння; задачі за вказівками викладача		
7 тиждень	Тема 15. Звільнення від кримінальної	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ст. 9 Конституції України; статті 5, ч. 2 ст. 11, статті 12, 17, 44 – 49, 85 – 87;	3/2	3

	відповідальності		ч. 2 ст. 111, ч. 2 ст. 114, ч. 3 ст. 175, ч. 4 ст. 212, ч. 2 ст. 255, ч. 5 ст. 258, ч. 6 ст. 260, ч. 3 ст. 263, ч. 4 ст. 289, ч. 4 ст. 307, ч. 4 ст. 309, ч. 4 ст. 311, ч. 3 ст. 369 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12		
8 тиждень	Тема 16. Поняття та мета покарання	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 1, 2, 50, 88 КК України СК-06, СК-07, СК-10, СК-11, РН-5, РН-12	3/2	3
	Теми 15, 16	Практичне заняття	Практичні завдання до Тем 15, 16: звільнення від крим. відповідальності; поняття та мета покарання; задачі за вказівками викладача		
				МКР 2	10
Змістовний модуль 4 (25 балів) + СР 2 (10 балів)					
9 тиждень	Тема 17. Система та види покарань	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 51 – 64, 69, 82, 87, п. 4 ст. 89 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	4/3	3
10 тиждень	Тема 18. Призначення покарання	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 65 – 73 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-6	3/2	2
	Тема 17	Практичне заняття	Практичні завдання до Теми 17: система та види покарань; задачі за вказівками викладача		
11 тиждень	Тема 19. Звільнення від покарання та його відбування	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ст. 92, п. 27 ст. 106 Конституції України; статті 12, 19, 44, 49, 71, 72, 74 – 87 КК України; ст. 179 КЗпП України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	3/3	3
12 тиждень	Тема 20. Судимість	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ч. 3 ст. 6 Конституції України; ч. 4 ст. 32, ст. 34, ч. 1 ст. 67, 75, 79, 88 – 91 КК України СК-06, СК-07, СК-10, СК-11, РН-5, РН-12	3/3	2
	Тема 18-19	Практичне заняття	Практичні завдання до Тем 18-19: призначення покарання; звільнення від покарання та його відбування; задачі за вказівками викладача		
13 тиждень	Тема 21. Обмежувальні заходи	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ст. 91-1 КК України. Розділ XIII-1 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	3/3	2

14 тиждень	Тема 22. Інші заходи кримінально-правового характеру	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 92 – 96-2 КК України. Розділ XIV КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	3/2	2
	Теми 20, 21	Практичне заняття	Практичні завдання до Тем 20, 21: судимість, обмежувальні заходи; задачі за вказівками викладача		
15 тиждень	Тема 23. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: статті 96-3 – 96-11 КК України. Розділ XIV-1 КК України СК-06, СК-07, СК-11, РН-5, РН-12	3/3	2
16 тиждень	Тема 24. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх	Лекція	Статті НПА для ознайомлення до лекції: ч. 2 ст. 12, п. 3 ч. 1 ст. 66, 97 – 108 КК України СК-06, СК-07, СК-10, СК-11, РН-5, РН-6, РН-12	3/3	2
	Теми 22, 23	Практичне заняття	Практичні завдання до Тем 22, 23: інші заходи крим.-прав. х-ру, заходи крим.-прав. х-ру щодо юрид. осіб; задачі за вказівками викладача		
			Представлення самостійної роботи 2 (Есе).		10
17 тиждень	Тема 25. Основні питання Загальної частини кримінального права зарубіжних держав	Лекція	Демонстрація презентацій щодо питань Загальної частини кримінального права у конкретних зарубіжних країнах, підготовлених здобувачами в якості однієї з форм підсумкового контролю СК-06, СК-07, СК-10, СК-11, РН-5, РН-6, РН-12	3/2	2
	Тема 24	Практичне заняття	Практичні завдання до Тем 24: особливості крим. відповід. і покарання неповнолітніх; задачі за вказівками викладача		
			Підсумковий контроль		40
			Разом		100

Організація та критерії оцінювання навчання визначаються «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса», «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса», «Методичними рекомендаціями до розробки силабусу навчальної дисципліни», «Методичними рекомендаціями до розробки критеріїв оцінювання типових завдань у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса».

Критерії оцінювання знань здобувачів:

- є орієнтиром для викладачів і здобувачів в їх партнерських взаємовідносинах як учасників освітнього процесу;
- вчасно оприлюднюються та доводяться до кожного здобувача вищої освіти на першому навчальному занятті;
- слугують орієнтиром для здобувача вищої освіти під час виконання завдань і є обов'язковими для викладача під час оцінювання;
- спрямовані на мінімізацію суб'єктивного чинника під час оцінювання;
- є інструментом виявлення рівня підготовки здобувача вищої освіти відповідно заявлених в освітній програмі і силабусі результатів навчання.

Форми поточних і підсумкових контролів – усного та письмового опитування, дискусії, робота в групах, тестування (у тому числі – на платформі Moodle), презентації, розв'язання практичних завдань, задач, ситуацій, модульні контрольні роботи.

Загальна сума балів з курсу «Кримінальне право (теорія кримінального правопорушення; теорія заходів кримінально-правового характеру). Порівняльне кримінальне право» у кожному семестрі складає 100 балів і формується як сума всіх балів, отриманих здобувачем за виконання всіх видів робіт протягом семестру. Ця сума складається з балів, отриманих з першого разу при проходженні всіх видів контролю або виконанні видів робіт.

Опитування є інструментом оцінювання динаміки набутих результатів навчання, оцінювання знання термінології, фактів, понять, теорій, концепцій, розуміння, пояснення і сприймання інформації, вміння передати набуті знання своїми словами, висловлюватися з відповідної теми коротко чи розширено із аргументацією власної позиції.

Мета усного опитування – оцінити рівень розвитку набутих знань та умінь здобувачів вищої освіти, закріпити і узагальнити вивчений матеріал відповідно до визначених в навчальній дисципліні результатів навчання та компетентностей.

Критерії оцінювання опитування (усне/письмове).

Організаційна робота включає роботу на 18 практичних заняттях. Оцінка роботи на кожному занятті може складати 5, 4, 3, 0 (незадовільно) балів:

5 балів – усна/письмова відповідь є правильною, цілісною, логічною, обґрунтованою, містить аргументацію, аналітичні міркування, демонструє критичне мислення здобувача.

4 бали – усна/письмова відповідь є правильною, логічною, частково обґрунтованою, аналітичні міркування та аргументація є недостатніми..

3 бали – усна/письмова відповідь є частково правильною, нецілісною, фрагментарною, недостатньо аргументованою.

0-2 бали – усна/письмова відповідь є неправильною або містить грубі помилки, здобувач демонструє незнання і нерозуміння навчального матеріалу, не може обґрунтувати свою думку.

Доповідь – це публічне, розгорнуте, офіційне повідомлення з певного питання, ґрунтоване на залученні документальних даних.

Критерії оцінювання доповіді

5 балів – використані матеріали повністю відповідають темі, аналізуються та оцінюються у повній мірі, матеріал викладається логічно, повністю прослідковуються причинно-наслідкові зв'язки, доповідач впевнено тримається перед аудиторією, володіє культурою мовлення, дотримується регламенту, утримує увагу аудиторії, доповідач переконливо, повно і аргументовано відповідає на всі поставлені питання.

3-4 бали – використані матеріали по більшій мірі мають відношення до теми, але частково аналізуються та оцінюються, логіка викладання матеріалу прослідковується, наявна структурованість, доповідач допускає не грубі мовленнєві помилки під час виступу, незначно порушує регламент, частково утримує увагу аудиторії, доповідач не на всі питання може знайти переконливі, аргументовані відповіді.

0-2 бали – використані матеріали мають часткове відношення до теми; представлена інформація не аналізується і не оцінюється, логіка викладання матеріалу порушена, структурованість прослідковується частково, доповідач губиться перед аудиторією, демонструють бідність мовлення, порушує регламент, не може втримати увагу аудиторії, доповідач не може відповісти на питання або під час відповідей поводить себе агресивно, некоректно.

Тести є інструментом оцінювання результатів навчання як програмних, так і за освітніми компонентами, вибірковими дисциплінами, окремими темами. Тестовий формат оцінювання знань і вмінь може бути спрямований на такі типи результатів опанування освітньої програми як знання, розуміння, застосування, вміння аналізувати, надавати оцінку, синтезувати і створювати нові знання і продукти відповідно до рівня і ступеню освіти. *Мета тесту* – оцінити рівень знань та вмінь здобувачів вищої освіти, проаналізувати результати в частині їх відповідності до очікуваного переліку зазначених в ОП результатів навчання та компетентностей, визнати рівень засвоєння і опанування кожним здобувачем.

Форматом тестового контролю є $\frac{1}{4}$ MCQ, що передбачає 1 правильну відповідь із 4 запропонованих і відсутність відкритих питань для уникнення суб'єктивності оцінювання.

Критерії оцінювання тестів. Максимальний бал за відмінне виконання тесту встановлюється викладачем під час розробки силабусу дисципліни і критеріїв оцінювання конкретного набору тестів з орієнтацією на комплекс знань і вмінь, що оцінюються. Ієрархія отримання балів здобувачем передбачає при системі $\frac{1}{4}$ MCQ тільки два можливі варіанти – максимальний бал при правильному розв'язанні тесту і 0, якщо здобувач припустився помилки.

Ситуаційні завдання.

Ситуація – це умова або сукупність умов, обставин або подій, що

створюють певну ситуацію, викликають певні взаємовідносини людей, стан, положення або обстановку.

Мета рішення ситуацій – обробляти інформацію, застосовувати знання при розв’язуванні задач, практичних ситуацій із застосуванням методичного інструментарію, демонструвати критичне, аналітичне та логічне мислення, здійснювати комунікації, працювати автономно та/або в команді.

Критерії оцінювання ситуаційного завдання.

8-10 балів: задача/ситуація виконана вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), зроблено логічні висновки.

6-8 балів: задача/ситуація виконана частково вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні частково застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), є висновки.

3-5 балів: задача/ситуація виконана із помилками, розрахунки є епізодичними, при рішенні не застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), висновки відсутні.

0-2 бали: задача/ситуація виконана невірно, розрахунки є епізодичними, відсутній методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), сумнівні висновки.

Проходження модульного контролю (*максимально 20 балів у першому семестрі та 10 балів у другому семестрі*) відбувається у письмовій формі або у формі тестування на платформі Moodle за графіком навчального процесу.

Здобувач, що не пройшов будь-який з видів контролю або не виконав з поважних причин будь-який вид робіт має право виконати їх в часи індивідуальних консультацій викладача за графіком кафедри, комунікація здійснюється засобами корпоративної пошти (o.martyniuk@donnu.edu.ua).

Таким чином, загальна сума балів формується з балів, що отримав здобувач на практичних заняттях за виконання організаційно-навчальної роботи, за виконання самостійної роботи, на модульному контролі у першому семестрі; та з балів, що отримав здобувач на практичних заняттях за виконання організаційно-навчальної роботи, за виконання самостійної роботи, на модульному контролі та підсумковому контролі – у другому семестрі.

Розподіл балів у першому семестрі здійснюється наступним чином:

- організаційно-навчальна робота в аудиторії (*максимально 60 балів*);
- самостійної робота (*максимально 20 балів*);
- модульний контроль (*максимально 20 балів*).

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ				ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ
Змістовний модуль 1 50 балів		Змістовний модуль 2 50 балів		
T1+T2+T3+T4+T5	МКР	T6+T7+T8+T9+T9+T10	Самостійна робота	
30	20	30	20	100

Розподіл балів у другому семестрі здійснюється наступним чином:

- організаційно-навчальна робота в аудиторії (*максимально 40 балів*);

- самостійна робота (*максимально 10 балів*);
- модульний контроль (*максимально 10 балів*);
- підсумковий контроль (*максимально 40 балів*).

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ				ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ
Змістовний модуль 1 30 балів		Змістовний модуль 2 30 балів			
T11+T12+T13+ T14+T15+T16	МКР	T17+T18+T19+T20+T21+ T22+T23+T24+T25	Самостійна робота		
20	10	20	10	40	100

Самостійна робота (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Вона є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи.

Протягом третього семестру здобувач обирає бажану тему есе, користуючись наведеною таблицею. Виконану роботу здобувач надсилає на перевірку викладачу на ел. адресу: o.martynyuk@donnu.edu.ua

Есе – науковий, критичний чи інший нарис, для якого характерні лаконічність та індивідуалізоване викладення певних проблем, оригінальність суджень і вишуканість форми. Есе як вид самостійної роботи передбачає висвітлення актуальної теми за вузькоспеціальною проблематикою курсу «Кримінальне право України (теорія злочину; теорія покарання)».

Мета такої роботи полягає у ґрунтовному вивченні всіх питань відповідного завдання; поглибленому дослідженні вузькоспеціальної проблеми вказаної теми; пошуці й підборі необхідної для написання есе літератури, ґрунтовному її вивченні, формулюванні суджень, які відбивають позицію автора.

Як правило, есе виражає новий, суб'єктивний погляд на той чи інший факт або явище. Головний акцент в есе робиться на формулюванні власної оцінки та ставлення до певного явища, процесу тощо. Незважаючи на довільність форми, висновки мають бути аргументовані. Посилання на використані джерела, а також матеріали судової практики в тексті необхідні в разі цитування інших авторів або прямого запозичення певних висловів, відомостей чи ідей. Обов'язковим є список використаних джерел наприкінці твору. Рекомендований обсяг: 7 сторінок. Шрифт: Times New Roman, 14. Інтервал: 1,5. Поля: 1,5 з усіх сторін.

Порядковий номер студента у списку групи	Теми Есе
№ 1-8	1) Завдання кримінального права. 2) Проблеми реалізації принципів кримінального права. 3) Вчинення суспільно-небезпечного діяння як фактична умова (обставина) кримінальної відповідальності. 4) Оціночні поняття у кримінальному праві.

	<p>5) Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені в стані сп'яніння, та її обґрунтування.</p> <p>6) Чи повинні дані про генетику правопорушника враховуватися при вирішенні питання про його кримінальну відповідальність?</p> <p>7) Випадок (казус), його відмежування від кримінально протиправної недбалості.</p> <p>8) Вік особи як умова кримінальної відповідальності.</p> <p>9) Проблемні питання визначення форм реалізації кримінальної відповідальності.</p> <p>10) Антитеза «Сферу кримінальної відповідальності потрібно розширювати - її потрібно звужувати».</p> <p>11) Місце вчинення кримінального правопорушення (проблемні ситуації).</p> <p>12) Кримінальна відповідальність осіб з психічними розладами, що не виключають осудність (проблемні аспекти).</p>
№ 9-16	<p>1) Наука кримінального права та її співвідношення з кримінальним правом.</p> <p>2) Обґрунтування кримінальної відповідальності, виходячи з категорій свободи волі і детермінованості поведінки людини.</p> <p>3) Особливості вирішення в кримінальному праві питання про причинний зв'язок між діянням і суспільно небезпечними наслідками.</p> <p>4) Поняття предмета кримінального правопорушення та його місце в структурі складу кримінального правопорушення.</p> <p>5) Значення факультативних ознак об'єктивної сторони кримінального правопорушення для встановлення підстави кримінальної відповідальності.</p> <p>6) Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення та його ознаки, значення.</p> <p>7) Стан афекту та його вплив на кримінальну відповідальність.</p> <p>8) Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність: проблемні аспекти.</p> <p>9) Антитеза «Порушення закону для кращої боротьби зі злочинністю можливі і необхідні - вони неприпустимі».</p> <p>10) Антитеза «Кримінальний кодекс занадто м'який - він надмірно суворий».</p> <p>11) Тіло невинно, якщо невинна думка (reus cogere non facit nisi mens rea).</p> <p>12) Якщо би я був депутатом... (основні напрямки вдосконалення кримінальної політики України).</p>
№ 17-25	<p>1) Поняття та ознаки кримінальної відповідальності.</p> <p>2) Поняття закону про кримінальну відповідальність, його функції, специфічні риси та значення.</p> <p>3) Вчинення кримінального правопорушення шляхом бездіяльності.</p> <p>4) Обмежена осудність, її значення.</p> <p>5) Кримінальна відповідальність юридичних осіб: за і проти.</p> <p>6) Принцип громадянства і його співвідношення з принципом територіальності дії закону про кримінальну відповідальність у просторі.</p> <p>7) Конституційність кримінального законодавства.</p> <p>8) Час вчинення кримінального правопорушення (проблемні</p>

	<p>ситуації).</p> <p>9) Антитеза «Кримінальна репресія надлишкова - репресія недостатня».</p> <p>10) Криміналізація та декриміналізація діянь.</p> <p>11) Проблеми глобалізації кримінальної політики у протидії злочинності.</p> <p>12) «Вікова неосудність»: поняття, значення, актуальні проблеми встановлення.</p>
--	--

Перелік тем для написання есе або ж підготовки презентації у 4 семестрі.

- 1) Добровільна відмова і дійове каяття.
- 2) Законодавча модель співучасті.
- 3) Визнання співучастю вчинення кримінального правопорушення за участю осіб, які не підлягають кримінальній відповідальності.
- 4) Механізм дії обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
- 5) Захист від посягання, що не пов'язано з небезпечним для життя насильством або загрозою такого насильства.
- 6) Цивільно-правова та кримінально-правова крайня необхідність.
- 7) Ціна невиправданого ризику.
- 8) Оцінка співрозмірності інтересів при крайній необхідності.
- 9) Неможливість керувати своїми діями при фізичному або психічному примусі.
- 10) Тяжкість покарання.
- 11) Зміна правового регулювання системи покарань.
- 12) Дискусія про конфіскацію майна.
- 13) Терміни позбавлення волі.
- 14) Справедливість покарання.
- 15) Розміри штрафу, зв'язок розмірів штрафу з категорією кримінальних правопорушень.
- 16) Соціальна роль умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.
- 17) Чи потрібен інститут судимості в Україні?
- 18) Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з... (обставина за вибором студента) – чи доцільно існування цієї обставини у КК України?
- 19) Амністія та помилування в Україні – бути чи не бути?
- 20) Підстави виділення самостійного розділу про особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
- 21) Конфіскація майна та відшкодування шкоди, заподіяної законному власнику.
- 22) Типові випадки перевищення меж необхідної оборони і їх права оцінка.
- 23) Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
- 24) Якою буде мета та система покарання через 150 років в Україні?
- 25) Якби я був Президентом, то помилував би... (роздуми щодо категорій помилуваних осіб та доцільності застосування помилування).

Підсумковий контроль може мати наступні форми (на вибір здобувачів освіти за погодженням з викладачем):

1) іспит в усній формі (екзаменаційний білет містить 2 теоретичні питання (по 10 балів) та практичне завдання (20 балів), максимально 40 балів);

2) призове місце на всеукраїнському конкурсі наукових робіт за тематикою дисципліни (максимально 40 балів);

3) призове місце на всеукраїнських/міжнародних змаганнях за тематикою дисципліни (максимально 40 балів);

4) опублікування наукової статті за тематикою дисципліни (максимально 40 балів), зразок оформлення статті за посиланням - <https://visnyk-juris-uzhnu.com/poryadok-publikatsij>

перелік наукових фахових видань України - <https://mon.gov.ua/storage/app/media/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsii/2021/02/perelik-fakhovikh-vidan.doc> ;

5) опублікування тез доповідей на всеукраїнській чи міжнародній конференції за тематикою дисципліни (максимально 10 балів за 1 тези), зразок оформлення тез - https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=1818.

Система оцінювання результатів навчальних досягнень:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
67-74	D		
60-66	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Орієнтовні питання до іспиту

1. Поняття кримінального права, його задачі, функції, принципи та система.

2. Поняття закону про кримінальну відповідальність та його структура.

3. Чинність закону про кримінальну відповідальність.

4. Поняття кримінальної відповідальності та її підстави.

5. Поняття кримінального правопорушення його ознаки та види.

6. Види кримінальних правопорушень.

7. Поняття і значення складу кримінального правопорушення.

8. Елементи й ознаки складу кримінального правопорушення.

9. Види складів кримінальних правопорушень.

10. Поняття об'єкта кримінального правопорушення та його види.

11. Поняття предмета кримінального правопорушення та потерпілого від кримінального правопорушення.

12. Поняття та характеристика об'єктивної сторони кримінального правопорушення.

13. Поняття і види суб'єктів кримінального правопорушення.

14. Поняття неосудності та обмеженої осудності, їх критерії.

15. Поняття та характеристика суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.

16. Поняття та види вини.

17. Мотив, мета, емоційний стан у складі кримінального правопорушення.

18. Помилка та її значення для кримінальної відповідальності.

19. Поняття та види стадій кримінального правопорушення.

20. Поняття закінченого кримінального правопорушення.

21. Поняття незакінченого кримінального правопорушення та його види.

22. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення та добровільна відмова від кримінального правопорушення.

23. Поняття, ознаки та види співучасті.

24. Форми співучасті та відповідальність співучасників.

25. Спеціальні питання відповідальності за співучасть.

26. Причетність до кримінального правопорушення та її види.

27. Одиначне кримінальне правопорушення як складовий елемент множинності кримінальних правопорушень та її види.

28. Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень.

29. Поняття та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

30. Поняття та види підстав звільнення від кримінальної відповідальності.

31. Поняття та мета покарання.

32. Система і види покарань.

33. Поняття та види основних покарань.

34. Поняття та види додаткових покарань.

35. Поняття та види покарань, що можуть призначатись і як основні, і як додаткові.

36. Поняття та характеристика штрафу як покарання.

37. Поняття та характеристика позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу як покарання.

38. Поняття та характеристика конфіскації майна як покарання.

39. Поняття та характеристика позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як покарання.

40. Поняття та характеристика громадських робіт як покарання.

41. Поняття та характеристика виправних робіт та службових обмежень для військовослужбовців як покарань.

42. Поняття та характеристика арешту як покарання.

43. Поняття та характеристика обмеження волі та тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.

44. Поняття та характеристика позбавлення волі на певний строк та довічного позбавлення волі.

45. Принципи та загальні засади призначення покарання.

46. Поняття та перелік обставин, що пом'якшують покарання.

47. Поняття та перелік обставин, що обтяжують покарання.

48. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.
49. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачене законом.
50. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та сукупністю вироків.
51. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.
52. Поняття і види звільнення від покарання та його відбування.
53. Поняття і види безумовного звільнення від покарання та його відбування.
54. Поняття і види умовного звільнення від покарання та його відбування.
55. Поняття і характеристики амністії та помилування.
56. Поняття і значення судимості.
57. Поняття і значення обмежувальних заходів.
58. Поняття і значення інших заходів кримінально-правового характеру.
59. Поняття і значення заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
60. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.96 р. 96-ВР (Редакція станом на 01.01.2020). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. (Із змінами).
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5.04.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. С. 131. (Із змінами).
3. Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова та ін. Київ: Видавець Паливода А. В., 2016. 456 с.

Основна література

1. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2024. 604 с.
2. Вереша Р. В. Курс кримінального права України. Загальна частина. Том II. Вчення про покарання. Підручник. Київ: Алерта, 2021. 468 с.
3. Волощук О. Т., Грушко М. В., Колесник В. Ю. Кримінальне право зарубіжних країн. Навч.-метод. Пос. К., Фенікс, 2021. 224 с.
4. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин: наук.-практ. посіб. Харків: Право, 2018. 142 с.
5. Кримінальне право України (Загальна частина): збірник задач: практикум / укл. К.В. Катеренчук, О.Л. Беспаль, І.О. Мороз. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 80 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: зб. задач / За заг. ред. д.ю.н., проф. Савченка А.В. та к.ю.н., доц. Шармар О.М. Київ: НАВС, 2018. 108 с.
7. Кримінальне право України. Загальна частина: конспект лекцій / А.А. Вознюк; вступне слово д.ю.н., проф. О.О. Дудорова. Київ: Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
8. Кримінальне право України: Загальна частина: навчальний посібник / [В.М. Трубников, М.В. Даньшин, О.О. Житний та ін.]; за заг. ред. В.М. Трубникова. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 444 с.
9. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Є.С. Назимко, С.В. Лосич, Ю.О. Данилевська та ін. / за заг. ред. проф. В.М. Бесчастного та О.М. Джужи. Київ: ВД «Дакор», 2018. 386 с.
10. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник. За ред. В. Я. Конопельського, О. В. Меркулової. Одеса: ОДУВС, 2021. 452 с.
11. Кримінальне право України: у питаннях та відповідях: навч. посібн. / Литвинов О.М., Житний О.О., Клемпарський М.М. та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Литвинова. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 328 с.
12. Кримінальне право. Загальна частина (Українсько-європейські студії): підручник: у 2 книгах / за ред. О. О. Дудорова, А. А. Стрижевської. Книга 1. Вступ до кримінального права України. Вчення про кримінальне правопорушення. Київ: Видавництво «Норма права», 2025. 824 с.
13. Кримінальне право. Загальна частина: науково-експертні висновки / за ред. П.С. Берзіна. Київ: Алерта, 2024. 662 с.
14. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /

Д.С. Азаров, В.К. Грищук, А.В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. 2-е вид., перероб і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

15. Пахлеванзаде А. Порівняльне кримінальне право : навчально - методичний посібник. Одеса : Юридична література, 2023. 41 с.
16. Савченко А.В. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини (у схематичних діаграмах) [текст]: навч. посіб. / А.В. Савченко, Ю.Л. Шуляк. К.: "Центр учбової літератури", 2020. 312 с.
17. Топчій В.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник у схемах. / В. В. Топчій, Г. В. Дідківська, Т. О. Мудряк; Держ. фіскальна служба України, Ун-т ДФС України, Союз юристів України ГО «Всеукраїнська асоціація кримінального права». Вінниця «ТВОРИ», 2019. 344 с.
18. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник. Вид. 3 доп. і перероб. Одеса: ПП «Фенікс», 2018. 331 с.

Допоміжна література

1. Брич Л.П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 712 с.
2. Житний О.О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно правовий аналіз): Монографія. Харків: Одіссей, 2013. 376 с.
3. Кваша О.О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. 559 с.
4. Клименко В.А. Обмежена осудність: поняття, критерії та примусове лікування: монографія / В.А. Клименко, В.Б. Первомайський, Т.М. Приходько; Київ. міжнар. ун-т. К.: Атіка, 2011. 180 с.
5. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. Одеса: Юрид. літ., 2012. 424 с.
6. Кузнецов В.В., Савченко А.В. Теорія кваліфікації злочинів: підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. В.І. Шакуна. 5-те вид., перероб. Київ: Алерта, 2013. 320 с.
7. Литвиненко Т.А. Кримінальне право України в поняттях і термінах: слов.- довід. для ВНЗ. Харків: Форт, 2013. 108 с.
8. Пироженко О.С. Покарання, що обмежують майнові права засуджених, за кримінальним правом України: монографія. Х.: НікаНова, 2012. 294 с.
9. Романов М.В. Звільнення від відбування покарання [Текст]: навч. посіб. Х.: Право, 2012. 89 с.
10. Стрижевська А.А. Сукупність злочинів за кримінальним правом України: монографія. О.: Фенікс, 2011. 247 с.
11. Судово-практичний коментар Кримінального кодексу України / За заг. ред. Савченка А.В. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 1272 с.
12. Тацій В.Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України: монографія. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 256 с.
13. Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В.В. Чернея, В.В. Сокурєнка; упоряд. О.М. Джужа, О.М. Литвинов. Харків – Київ: Харк. нац. ун-т внутр. справ; Нац. академ. внутр. справ, Кримінолог. Асоціація України, Золота миля. Харків, 2017. 804 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. <https://moodle.donnu.edu.ua/course/view.php?id=2357> (Курс «Кримінальне право (Загальна частина)» на платформі Moodle ДонНУ імені Василя Стуса).
2. <http://www.nbuv.gov.ua> (Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського).
3. <http://www.rada.kiev.ua> (Бібліотека Верховної Ради України).
4. <http://www.scilib.univ.kiev.ua> (бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка).
5. <http://www.ukma.kiev.ua> (наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія).
6. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> (Форум права: електронне наукове фахове видання).
7. <http://ugolovnoe-pravo.at.ua/> (Кримінальне право України: Ресурс містить матеріали до дисциплін кримінально-правового циклу).
8. <http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new/news.html> (законодавство України, найновіші надходження).
9. <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/new/index.htm> (Бібліотека Верховної Ради. Каталог періодичних видань).
10. <http://www.mvs.gov.ua> (Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ).
11. <http://www.lawukraine.com> (Ресурси українського Інтернету на правову тематику).

Викладач:

доцент кафедри конституційного,
міжнародного і кримінального
права

Олексій
МАРТИНЮК

Погоджено:

Декан факультету

Ірина КОВАЛЬ

Завідувач кафедри

Ольга ТУРЧЕНКО

Гарант освітньої програми

Ольга ТУРЧЕНКО

Рекомендовано рішенням кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права, протокол №10 від «17» червня 2025 р.